

■ سال بیست‌وششم ■ شماره ۷۲۷۲ ■ چهارشنبه ■ ۱۶ بهمن ۱۳۹۸

ایران

صاحب امتیاز: خبرگزاری جمهوری اسلامی
مدیر مسئول: مهدی شفیعی
سردبیر: جواد دلیری

<p>اذان ظهر ۱۲/۱ اذان مغرب ۱۷/۵۵ نیمه شب شرعی ۲۳/۳۵ اذان صبح فردا ۵/۳۵ طلوع آفتاب فردا ۷/۰۱</p>	<p>امام صادق علیه السلام: خیری در آن کس نیست که دوست ندارد از راه حلال مالی بدست آورد و آبرویش را حفظ و قرضش را با آن ادا نماید.</p>
سخن روز	

در آرزوی دستیابی برابر به رسانه

به بهانه فیلم مستند پروژه عروسی

پیامدهای دخالت‌های مستندسازان

نقد فرهنگ

ستون چهارشنبه

روبرت مافاریان
منتقد، نویسنده و مترجم

یعنی با او رابطه‌ای صمیمانه برقرار کنند. آیا این رابطه، مثلاً وقتی با آدمی سروکار داریم که فکر می‌کند می‌تواند کارگردان بزرگی شود در حالی که شرایط و استعداد این کار را ندارد (دارم درباره حسین سیزیان کاراکتر فیلم کلوزآپ کیارستمی حرف می‌زنم) باعث نمی‌شود توهم او عمیق‌تر و در نهایت اوضاعش وخیم‌تر شود؟ نمونه تازه‌تری که این پرسش را مطرح می‌کند فیلم مستند پروژه عروسی (ساخته عطیه عطارزاده و حسام اسلامی) است که در جشنواره سینما حقیقت امسال به نمایش در آمد.

فیلم درباره یک مرکز نگهداری از بیماران روانی است که مدیر آن تصمیم گرفته برخی از مددجویان زن و مرد مرکز با هم ازدواج کنند زیرا به عقیده او این امر می‌تواند به بهبود حال شان کمک کند. فیلم گزارش خوبی است از فایده‌ها و زیان‌های چنین پروژه‌ای. از یک سو رئیس مرکز معتقد است که هیچ مرجع علمی نگفته که این گونه بیماران نمی‌توانند با هم زندگی کنند و از سوی دیگر نظر تقریباً همه کارشناسان مرکز این است که ازدواج به خودی خود امری تنش‌زاست و در مورد این بیماران می‌تواند حال‌شان را بدتر کند. فیلم استدلال‌های هر دو دیدگاه را به تفصیل نشان می‌دهد و از در غلبیدن به موضعی رمانتیک که فارغ از وضعیت بیماران ازدواج را تجویز کند، می‌جهد. هرچند در تصویرپردازی و اندکی در گفتار و پرسش‌های فیلمسازان، میلی به این سو دیده می‌شود. باری، برای اینکه پروژه ازدواج به گزارش دیدگاه‌های کارشناسی محدود نشود، فیلم به تعدادی از بیماران نزدیک می‌شود، به‌طور خاص به زن جوانی به‌نام سحر. سحر موقع سیگار کشیدن دستش آشکارا می‌لرزد، دچار اوهام می‌شود و پزشکان می‌گویند که اگر دارو مصرف نکند رفتاری

مدیر کل هنرهای نمایشی خبر داد

<p>تسویه حساب سومین قسط گروه‌های تئاتری تا پایان سال</p> <p>به‌گفته مدیرکل هنرهای نمایشی قسط اول کمی هزینه‌های شرکت‌کننده در جشنواره سی‌وهشتمین جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر و پرداخت دومین قسط محض دریافت بخش دوم کمک هزینه جشنواره قسط دوم هم در همین هفته واریز می‌شود. از درباره وضعیت حمایت مالی نهادها و سازمان‌ها از سی‌وهشتمین جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر، نیز گفت: «متأسفانه هیچ نهادی به لحاظ مالی از جشنواره حمایت نکرد. تنها شهرداری منطقه و سازمان زیباسازی به ما در زمینه تبلیغات محیطی جشنواره کمک کردند. در واقع حمایت به شکل اجرایی داشتیم ولی در حوزه اعتباری از حمایت بی‌بهره‌ایم.»</p>	<p>مدیر کل هنرهای نمایشی از پرداخت دومین قسط کمک هزینه گروه‌های تئاتری سی‌وهشتمین جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر خبر داد و تسویه حساب سومین قسط را هم تا پایان سال عنوان کرد.</p> <p>شهرام کرمی درباره وضعیت بودجه سی و هشتمین جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر و پرداخت کمک هزینه گروه‌های تئاتری شرکت‌کننده در این رویداد به مهر، گفت: اسماعل اعتبار کلی تئاتر نسبت به سال گذشته ۲۰ درصد کاهش داشته ولی هم غم ما این است تا به نحو خوبی جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر را برگزار کنیم.</p>
---	--

در چهارمین شماره ویژه نامه جشنواره فیلم فجر بخوانید:

۱- هرگز کار سفارشی نکرده‌ام
بهروز شعبانی در گفت‌وگو با «ایران» از دغدغه‌هایی می‌گوید که به ساخت «روز بلوا» منتهی شد
۲- پاسخ به پرسش‌های انقلاب
یادداشت محمدرضا زائری درباره «روز بلوا»
همراه با یادداشت‌هایی درباره فیلم‌های «قصیده گاو سفید»، «روز صفر» و «تومان»

»

در پنجمین شماره ویژه نامه جشنواره تئاتر فجر بخوانید:

۱- باید تولید اندیشه کنیم
رضا بهرامی کارگردان نمایش «کریملوژی» از نگاه تازه به نمایش سنتی ایرانی می‌گوید
۲- نوید آینده درخشان تئاتر
«ایران» از نمایش‌های برجسته سی و هشتمین جشنواره تئاتر فجر گزارش می‌دهد
همراه با یادداشت‌هایی درباره نمایش‌های «کمینه نان»، «ژنتیک» و «خوابگرد»

نگاهی به فیلم «عامه‌پسند» از منظر احتمال جذب مخاطب عام

روایتی خاص از سوژه‌ای عام

(خاص پسند: کاری پاچیزی که عامه‌تمایلی به آن نشان نمی‌دهند - مورد پسند خاص- متضاد عامه پسند)

محرم براتی
نویسنده

«عامه‌پسند» سهیل بیرقی به چند دلیل ساده نه تنها فیلمی مورد پسند عامه نیست که در شمار علاقه‌مندی و دغدغه‌های مخاطب خاص سینما است. هرچند شاید در این چند

سال واژه «خاص» مثل خیلی دیگر از واژه‌های فرهنگ لغت فارسی کارکرد و بار معنایی خود را از دست داده و چوب حراج به اعتبار آن خورده باشد اما عبارت خاص وقتی به مخاطب اضافه می‌شود نوعی تعریف به شمار می‌رود.

از آنجایی که قصد دارم در این دوره از جشنواره فیلم‌ها را از منظر برخورداری یا عدم برخورداری از اقبال مخاطبین مورد بررسی قرار دهم با مثنی مُبتنی بر همین تحلیل روبه‌رو هستیم.

اول) سهیل بیرقی در «عامه‌پسند» سوژه‌ای عام را به‌شکلی خاص روایت کرده است برای اینکه ما به‌نیم چرا «عامه پسند» فیلمی برای مخاطب عام نیست از همین شکل روایت داستان شروع کنیم؛ از جایی که در دو دقیقه طلایی نخست فیلم بخوبی با مخاطب ارتباط برقرار نمی‌کند. انگار یک سخنران به محض قرارگرفتن روی سن سالن کنفرانس به‌جای سلام و احوالپرسی به یک سرتکان دادن خشک و خالی بسنده کند. همینقدر سرد و بی‌تفاوت؛ تو یگو از سر شکم‌سیری. هرچند این شروع متفاوت دلیل اصلی برای بی‌علاقگی مخاطب عام نیست ولی وقتی سردی اولیه در برقراری ارتباط را با شیوه روایت

گزارش روز

مریم سادات گوشه
خبرنگار

طی روزهای اخیر مرتضی میرباقری معاون سیمای سازمان صدا و سیما در حاشیه یک نشست تأکید کرد که برخی برنامه‌های زنده به خاطر تذکر نهادهای امنیتی و بالادستی لازم است که ضبطی تهیه شوند.

حاشیه‌های برنامه‌های زنده اخیر علت این تذکر عنوان شده است. حاشیه‌هایی که بارها و بارها از برنامه‌های زنده صدا و سیما پخش شده است و مربوط به اکنون هم نیست. سال‌هاست که این اتفاق می‌افتد و مسئولان صدا و سیما به جای اتخاذ تصمیمی درست حالا تن به ضبطی شدن برنامه‌های زنده داده‌اند. این در حالی است که تلویزیون در دنیا می‌شوند، در جایی از فیلم عطیه عطارزاده از پزشکی می‌پرسد چرا باید این بیماران از حق طبیعی شان محروم شوند. اما آیا این دلسوزی نمی‌تواند برخلاف نیت خیر آنها عمل کند؟

پاسخ این پرسش را در این مورد خاص مسئولان مرکز درمانی باید بدهند. آنها لابد با بررسی همه جوانب کار، به فیلمسازان اجازه داده‌اند وارد مرکز شوند و فیلم بگیرند. اما مسئولیت آن‌ها، مسئولیت اخلاقی مستندسازان را منتفی نمی‌سازد و این از دشواری‌های سینمای مستند است که با آدم‌های واقعی سروکار دارد. فرض کنید از همین موضوع فیلمی داستانی ساخته می‌شد با بازیگرانی که نقش سحر و سیف‌الله و پزشکان و... را بازی می‌کردند. در این صورت پرسش ما به‌کلی منتفی می‌بود. فیلم داستانی با آدم‌های واقعی جلوی دوربین سروکار ندارد. پرسش جایی مطرح می‌شود که پای آدم واقعی به میان می‌آید. حال اگر این آدم واقعی در موقعیت غیرعادی بیمار، معتاد، اسیر، منهم، تبهکار، بدکاره و غیره باشد، پرسش پیچیده‌تر هم می‌شود.

غیرخطی (لوله‌ای) فیلم کنار هم بگذاریم مخاطب عام دچار نوعی سرگیجه محتوایی می‌شود؛ اتفاقی که خیلی خوشایند این دسته از مخاطبان سینما نیست. خیلی ساده است روایت وقتی از شکل ساده و خطی یا حتی سیال ذهن ولی با نشانه‌گذاری محسوس و قابل فهم به‌نوعی پیچیدگی می‌رسد برای درک و فهم موضوع مخاطب را به محاسبه و تفکر وا می‌دارد. تفکر و درگیری ذهنی هنگام تماشای فیلم هیچ قربانی با سینمای عامه‌پسند نداشته است.

دوم) فیلم مورد علاقه عام در شخصیت‌پردازی دچار لکنت نیست و موضوع مهمی مثل ویژگی‌های بارز مخاطب را در لافافه نمی‌پیچد. در عامه پسند سهیل بیرقی اما باوجود توری و پشه‌بند شفاف خیلی ضروریات در لفافه ضخمی پیچیده بود تا حس کنجکاوی را تحریک و قدرت داستان‌خوانی مخاطب را محک بزنند. اینکه میلاد بداعی تملایات

همجنسگرایانه داشت را مخاطب باید با انبردست از لابه‌لای خنده و یلاک کردن و غیب شدن یکباره می‌فهمید یا درباره افسانه شیرخمایی دست به حدس و گمان می‌زد! فهیمه میرشد هم که واویلا!! چاه ویلی از نادانسته‌ها داشت که هیچ؛ اصلاً خوش نداشت کسی سوآلی در اینباره بپرسد. این کشف و شهود عقلی برای مخاطب عام که برای سرگرمی با خنده بلیت سینما را می‌خرد جذابیتی ندارد. سوم) بیرقی در نشان دادن چهره شخصیت‌های فرعی فیلم خسانت عجیبی به خرج داده است تا جایی که شاید با کم‌بازیرگترین فیلم در این دوره یا شاید تمام دوره‌های قبلی جشنواره فیلم فجر مواجه باشیم. این تکنیک عامدانه در نشان ندادن هیچ چهره‌ای جز سه بازیگر اصلی که در برخی پلان‌ها حتی توی ذوق می‌زند به مذاق مخاطب عام خوش نمی‌آید. فیلم عامه پسند سرشار از نور، بازیگر و

شهروند مجازی

یکانه خدایی

هشتک #چالش شفافیت کاندیداها

در آستانه برگزاری انتخابات مجلس چالشی در تویتر برای اعلام فهرست دارایی‌های نامزدهای این انتخابات آغاز شد. تعدادی از نامزدان اصولگرا فهرست دارایی هایشان را اعلام کردند و با این کار با تشویق شدند یا از آنها انتقاد شد. انتقادها هم بیشتر از این بابت بود که کاربرانی معتقد بودند حقوق‌هایی که این افراد می‌گیرند مطابق تحصیلات و تخصص‌شان نیست و بیشتر است.

البته یکی از نامزدان در مقابل این نقد پرسش نوشت کسی که در تهران کمتر از ۱۰ میلیون تومان درآمد داشته باشد خودش مشکل دارد. اما کسانی هم بودند که از این کار حمایت و دیگر نامزدان را هم دعوت می‌کردند تا به این چالش بپیوندند و فهرست اموالشان را اعلام کنند: «دیدم چالش شفافیت کاندیداها بالا آمده، خیلی هم عالی! منم به نوبه خودم میرم تو خیابون و از مردم درباره شفافیت مالی می‌پایندگان سوآل می‌کنم. آیا مردم حق ندارند بدون که نماینده شون با چه درآمد دارایی وارد مجلس شده و با چی خرج میشه؟»، «آقا دارید اشتباه می‌زنید! بعضی از انقلابیون با هفد شفافیت، لیست دارایی شون رو علنی کردن، به سربا جیه گرفتن که خانه ۱۶ متری دارم درآمد ۱۶م از سربا حرف‌های بی‌مورد. فراموش نکنیم اصل، عمل این کار است (شفافیت مالی)، وگرنه چه اشکالی دارد که از راه درست خانه و درآمد خوب داشته باشیم!»، «دقیقاً امروز که وقت عمل رسیده باید غریبال شیم! کسانی که تا دیروز مطالبه شعاری شفافیت داشتند امروز با هجو، تمسخر و پررنگ کردن موضوعات حاشیه‌ای چالش شفافیت کاندیداها را زیر سؤال می‌برند. اسامی مخالفان پشت نقاب رو لیست کنیم تا فراموش نکنیم چه کسانی با شفافیت متافشنون به‌خطر افتاد»، «ولی این اسمش شفافیت نیست‌ها. شفافیت شامل از کجا آوردی هم میشه. این سوآل بهتره»، «از کجا بفهمم تو شفافیت‌هاشون شفافیت دارن؟!»، «طرح شفافیت مالی نامزد‌ها طرح خوبی است، اما اینکه چنایعالی چقدر صلاحیت و توان فردی و تخصصی برای مجلس دارید، معیار و سنجش چیست؟»، «اموال و دارایی طرف هر چیزی می‌تونه باشه. توجه کنین اون‌ی که مهمه اینه که نماینده مجلس شد، مسئول شد بهو نجومی بالا نره»، «بزرگواران دقت داشته باشید که اگر بگید کسی به‌خونه ستری دارم در حاشیه تهران، دلیل نمیشه کسی بهتون رای بده. شما خونه ۳۰۰ متری داشته باش اما بگو اگر از رانت استفاده کردی یا دور و اطرافت بواسطه تو دزدی کردن چپکار میکنی. شفافیت رو مبذل نکنید.»، «تومو کنید این شوی مسخره شفافیت روا! شفافیت یعنی انتشار رسمی دارایی‌های منقول و غیر منقول ضمن امکان راستی آزمایی، از کجا معلوم چقدر حقوق، حق جلسه و...می‌گیرید؟ کدومتون چقدر دلار، طلا، سهام و... دارید؟ وسایلی مثل ساعت، موبایل و... می‌تونند ارزش چند صدمیلیونی داشته باشند، اونا چی؟»

شما هم می‌فهمید چرا من آرامم و دارم با طوفان ریشخند روحم را در ظرفی می‌برم برای خوراک سالیانی که در راهند؟

من عاشقم، ولادیمیر مایاکوفسکی، حیدرضا آتش برآب، نشر علمی فرهنگی

نسخه مکعب روبیک نقاشی مونالیزا، کاری از یک هنرمند خیابانی به قیمت تخمینی ۱۶ هزار دلار چوب حراج می‌خورد.

این حراجی که در پاریس انجام خواهد شد به اثر «اینودار» هنرمند فرانسوی تعلق دارد و متشکل از ۳۲۰ مکعب روبیک است؛ این نخستین مرتبه‌ای است که یکی از مشهورترین نقاشی‌های تاریخ هنر جهان به این سبک و سیاق طراحی شده و پیش روی مخاطبان قرار گرفته. جالب است بدانید اینودار هنرمندی ناشناس است که شهرتش از طریق خلق آثار هنری خیابانی در بناهای شهری سراسر جهان کسب شده، شخصیت‌های آثار وی اغلب چهره‌های بازی‌های ویدئویی و کتاب‌های کمیک هستند. مونالیزای روبیک ۲۳ فوریه برابر با ۲ اسفند در حراجی آر کوریال (Artcurial) در شانزه ایزه پاریس به حراج گذاشته می‌شود. / عکس: ایرنا

عکس نوشت

